

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001294

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-04-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеренко Олена Миколаївна

2. Olena M. Nesterenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 212

Назва наукової спеціальності: Ветеринарна медицина. Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Галузь / галузі знань: ветеринарна медицина

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: ветеринарна медицина

Місце роботи здобувача: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8543

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.41.31

Тема дисертації:

1. Удосконалення ветеринарно-санітарних заходів за бактеріозів птиці
2. Improvement of veterinary and sanitary measures for poultry bacterioses

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена комплексному експериментальному обґрунтуванню запропонованих ветеринарно-санітарних заходів за бактеріозів птиці на основі розробки способів дезінфекційної обробки пташників для утримання бройлерів та санаційної обробки замкнутої системи водопостачання птахогосподарств. Проведено аналіз динаміки чисельності поголів'я птиці в Україні згідно даних Державної служби статистики України. За результатами проведеного ризик-орієнтованого підходу виявлено потужності, діяльність яких створює низький, середній та високий ступінь ризику для здоров'я людини, що склало 6,3 %, 4,7 % та 1,6 % відповідно. Визначено показники мікробіологічної безпеки м'яса птиці різних груп та різного термічного стану. З'ясували, що етіологічним чинником харчових токсикозів та токсикоінфекцій у людей були збудники сальмонельозу (34,3–35,5 %), ешерихіозу (9,5–11,27 %), стафілококозу (понад 20,5 %), кампілобактеріозу (10,7–16,6 %). Встановлено основні шляхи передачі і поширення патогенних та умовно-патогенних мікроорганізмів встановлено, що джерелом токсикоінфекцій для людини є інфікована продуктивна птиця, а чинником передачі – харчові продукти та об'єкти зовнішнього середовища (повітря,

вода). Проведено дослідження проб патолого-анатомічного матеріалу відібраного від трупів птиці різних вікових груп. в 89,7 % досліджених проб від трупів курчат 1–7 добового віку ізолювали умовно-патогенні мікроорганізми родини Enterobacteriaceae в різних асоціаціях. Найбільша частка 36,9 % була представлена Salmonella spp. та P. mirabilis; E. coli, Proteus spp., Staphylococcus spp. – 24,8 %. З проб від молодняка птиці віком 10–30 діб рівні ізоляції патогенів були вищі: E. coli та Salmonella spp. – 41,8 %; E. coli та Staphylococcus spp. – 22,1 %; Salmonella spp. та C. perfringens – 14,9 %; E. coli та Enterococcus spp. – 10,2 %; Pseudomonas spp. та Staphylococcus spp. – 6,3 %; Bacillus spp., Proteus spp. – 4,7 %. З проб від птиці 30–42 добового віку ізолювали Proteus spp., Pseudomonas spp., Clostridium spp., що складало 25,8 %; E. coli і S. aureus – 24,7 %; E. coli та Salmonella spp. – 18,3 %. Встановлено санітарно-бактеріологічні показники мікробіологічного забруднення повітря і робочих поверхонь пташників за вирощування курчат-бройлерів. Частка ізольованих збудників становила: Escherichia coli – 39,3 %, Salmonella spp., Campylobacter spp. – 14,5 %, Streptococcus spp., Staphylococcus aureus – 23,6 %, Proteus spp., Enterobacter spp. – 22,6 %. Проведено мікробіологічні дослідження ізольованих бактеріальних патогенів та вивчено їх властивості. Досліджено властивості ізолятів. На підставі проведених досліджень антибіотикорезистентності ізольованих мікроорганізмів встановлено частку резистентних ізолятів до препаратів різних груп. Максимальну кількість резистентних ізолятів виявлено до препаратів групи карбапенемів: 100 % – E. coli, 60 % – E. faecalis. Удосконалення способу дезінфекції птахівничих приміщень в системі ветеринарно-санітарних заходів за вирощування бройлерів визначали на основі порівняння ефективності двох схем дезінфекції. У схему дезінфекційної обробки дослідного пташника включено вологу дезінфекцію робочих поверхонь пташника на основі використанням 0,6% піноутворюючого деззасобу Вірошилд (KILCO, Великобританія) з розрахунку 0,3 л робочого розчину на 1м² та наступну аерозольну дезінфекцію приміщення пташника 20% розчином деззасобу Спектраген (SYNTHESE ELEVAGE, Франція) з розрахунку 300 см³ / 1м³ та експозицією 7 годин. Показники контролю якості дезінфекції складає 96,00 %, що на 10 % вище за аналогічний показник в контролі. Розробку екологічно безпечного способу санації замкнутої системи водопровідної мережі птахогосподарства здійснювали на основі застосування екологічно безпечного деззасобу «Сандез» (розробник Тернопільська дослідна станція Інституту ветеринарної медицини НААН). Встановлено бактерицидну дію засобу «Сандез» проти тест-штамів мікроорганізмів S. aureus ATCC 25923, E. coli ATCC 25922 (F-50) ізолятів S. aureus, E. coli, S. enteritidis встановлено бактерицидну концентрацію робочих розчинів засобу «Сандез» для санітарної обробки водопроводів. Спосіб санації замкнутої водопровідної мережі птахогосподарства здійснювали об'ємним методом, який передбачав заповнення водопровідної системи 2,0 %-им розчином експериментального дезінфікуючого засобу «Сандез» з експозицією 5 годин, після чого розчин зливали, а трубопровід ретельно промивали чистою водопровідною водою. Запропонований спосіб має високий мийно-дезінфікуючий ефект, забезпечує відповідність показників якості і безпеки води вимогам нормативів державних санітарних норм та правил та поєднується з відсутністю негативного впливу на навколишнє середовище. Загальна економічна ефективність запропонованої схеми ветеринарно-санітарних заходів при вирощуванні 1000 голів курчат бройлерів складає 51,31 тис. грн або у розрахунку на 1 голову – 5131 грн.

2. The dissertation is devoted to a comprehensive experimental justification of the proposed veterinary and sanitary measures for poultry bacterioses based on the development of methods for disinfecting poultry houses to contain broilers and sanitizing the closed water supply system of poultry farms. An analysis of the dynamics of the number of poultry in Ukraine according to the State Statistics Service of Ukraine. According to the results of the risk-oriented approach, capacities were identified, the activities of which create a low, medium and high degree of risk to human health, which amounted to 6.3%, 4.7% and 1.6%, respectively. The indicators of microbiological safety of poultry meat of different groups and different thermal state are determined. It was found that the etiological factor of food toxicosis and toxicoinfections in humans was the causative agents of salmonellosis (34.3-35.5%), escherichiosis (9.5-11.27%), staphylococcosis (more than 20.5%), campylobacteriosis (10.7-16.6%). The main ways of transmission and spread of pathogenic and opportunistic microorganisms have been established: the source of toxicoinfections for humans is an infected productive bird, and the transmission factor is food products and objects of the external environment (air, water). A study of samples of pathological and anatomical material

taken from corpses of birds of different age groups was carried out. In 89.7% of the studied samples from the corpses of chickens of 1-7 daily age, conditionally pathogenic microorganisms of the Enterobacteriaceae family were isolated in various associations. The largest share of 36.9% was represented by Salmonella spp. and P. mirabilis; E. coli, Proteus spp., Staphylococcus spp. – 24.8 %. From samples from young birds aged 10-30 days, the isolation levels of pathogens were higher: E. coli та Salmonella spp. – 41.8 %. Sanitary and bacteriological indicators of microbiological air pollution and working surfaces of poultry houses for growing broiler chickens were established. The proportion of isolated pathogens was: Escherichia coli – 39.3%, Salmonella spp., Campylobacter spp. – 14.5 %, Streptococcus spp., Staphylococcus aureus – 23.6 %, Proteus spp., Enterobacter spp. – 22.6 %. Microbiological studies of isolated bacterial pathogens were carried out and their properties were studied. The properties of isolates were investigated. Based on the studies of antibiotic resistance of isolated microorganisms, the proportion of resistant isolates to drugs of different groups was established. The maximum number of resistant isolates was found for carbapenem preparations: 100% – E. coli, 60% – E. faecalis. Improvements in the method of disinfection of poultry premises in the system of veterinary and sanitary measures for growing broilers were determined on the basis of comparing the effectiveness of two disinfection schemes. The scheme of disinfection treatment of the experimental poultry house includes wet disinfection of the working surfaces of the poultry house based on the use of the 0.6% foaming disinfectant Viroshild (KILCO, UK) based on the 0.3 liters of working solution per 1 m² and the subsequent aerosol disinfection of the poultry house premises 20% the solution of the Spectragen disinfectant (SYNTHESE ELEVAGE, France) based on 300 cm³/1m³ and exposure of 7 hours. Disinfection quality control indicators are 96.00%, which is 10% higher than the same indicator in the control. The development of an environmentally safe method of sanitation of the closed system of the water supply network of the poultry farm was carried out on the basis of the use of environmentally safe disinfectant "Sandez" (developer Ternopil experimental station of the Institute of Veterinary Medicine of the NAAS). The bactericidal effect of the Sandez agent against test strains of microorganisms S. aureus ATCC 25923, E. coli ATCC 25922 (F-50) S. isolates. aureus, E. coli, S. enteritidis established bactericidal concentration of working solutions of "Sandez" for sanitation of water pipelines. The method of sanitation of the closed water supply network of the poultry farm was carried out by a volumetric method, which provided for filling the water supply system with a 2.0% solution of the experimental disinfectant Sandez with an exposure of 5 hours, after which the solution was drained, and the pipeline was thoroughly washed with clean tap water. The proposed method has a high washing and disinfecting effect, ensures compliance of water quality and safety indicators with the requirements of state sanitary norms and rules and is combined with the absence of a negative impact on the environment. The overall economic efficiency of the proposed scheme of veterinary and sanitary measures when growing 1000 heads of broiler chickens is 51.31 thousand UAH or per 1 head – 5131 UAH.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Касяненко О. І., Нечипоренко О. Л., Касяненко С.М., Нестеренко О.М. (2022). Санітарний стан пташників за вирощування бройлерів. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, 24, 107, 12–16. <https://doi.org/10.32718/nlvet10702>
- Касяненко О.І., Касяненко С.М., Нестеренко О.М., Іващук Н.М. (2022). Ризик-орієнтований контроль харчових продуктів та потужностей, що здійснюють їх обіг. Вісник Сумського національного аграрного

- університету. Серія Ветеринарна медицина, 3 (58), 21–26. <https://doi.org/10.32845/bsnau.vet.2022.3.4>
- Касяненко О.І., Касяненко С.М., Нестеренко О.М. (2022). Моніторинг антибіотикорезистентності збудників бактеріальних інфекцій птиці. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія Ветеринарна медицина, 4 (59), 24–32. <https://doi.org/10.32845/bsnau.vet.2022.4.4>
 - Касяненко О.І., Нестеренко О.М. (2023). Дослідження ефективності використання експериментального біоциду Сандез для санації системи водопостачання пташників. Наук.-техн. Бюлетень ДНДКІ вет. препаратів та кормових добавок та Інституту біології тварин, 24, 2, 72–76. <https://doi.org/10.36359/scivp.2023-24-2.08>
 - Нестеренко О.М. (2024). Аспекти біобезпеки та біозахисту у птахівництві. Науковий вісник ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, 26, 114, 27–32. <https://doi.org/10.32718/nvlvet11405>
 - Касяненко О.І., Нестеренко О.М. (2024). Альтернативні стратегії контролю бактеріальних інфекцій птиці. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія Ветеринарна медицина, 2 (65), 13–22. <https://doi.org/10.32782/bsnau.vet.2024.2.3>
 - Kasianenko S.M., Nesterenko O.M. (2024). Monitoring of the isolation of pathogens of bacterial infections of poultry. Bulletin of Sumy National Agrarian University. The Series: Veterinary Medicine, 4 (67), 3–8. <https://doi.org/10.32782/bsnau.vet.2024.4.1>
 - Нестеренко О.М. (2022). Аналіз ринку зареєстрованих в Україні ветеринарних препаратів. Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів СНАУ, Суми, 145.
 - Касяненко О.І., Нестеренко О.М. (2022). Аналіз динаміки чисельності поголів'я птиці в Україні. Матеріали XX Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених присвяченої 90-річчю від дня народження доктора біологічних наук, професора, члена-кореспондента НААН, заслуженого діяча науки і техніки України Макара Івана Арсентійовича. Біологія тварин. Львів, 24, 2, 41.
 - Нестеренко О.М. (2022). Аналіз основних шляхів передачі збудників інфекційних хвороб птиці. Матеріали всеукраїнської наукової конференції студентів та аспірантів, присвяченої міжнародному дню студента. СНАУ. Суми, 213.
 - Касяненко О.І., Нестеренко О.М. (2022). Основні шляхи передачі збудників зоонозів. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Біобезпека, захист та благополуччя тварин», НМЦ вищої та фахової передвищої освіти. Київ, 148–151.
 - Нестеренко О.М. (2023). Контроль мікробіологічного забруднення пташників за вирощування бройлерів. Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів СНАУ. Суми, 282.
 - Нестеренко О.М. (2023). Курчата бройлери: правильний догляд і особливості вирощування. Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців, присвяченої 85-річчю заснування факультету ветеринарної медицини ОДАУ. Одеса, 384.
 - Касяненко О.І., Нестеренко О.М. (2023). Аспекти контролю збудників харчових зоонозних патогенів у птахівництві. Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції науково-педагогічних працівників та молодих науковців «Актуальні аспекти розвитку науки і освіти», Одеса, 58.
 - Касяненко О.І., Нестеренко О.М. (2023). Екологічно безпечний спосіб санації систем водопостачання у птахівництві. Матеріали VIII Всеукраїнської наук.-практ. конф. «Органічне агропромисловість: освіта і наука», НМЦ вищої освіти та фахової передвищої освіти. Київ, 79–81.
 - Нестеренко О.М. (2023). Дезінфекція в системі ветеринарно-санітарних заходів при вирощуванні птиці. Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, Суми, 159.
 - Нестеренко О.М. (2024). Заходи біобезпеки та біозахисту на етапі вирощування птиці. Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, Суми, 313.
 - Нестеренко О.М. (2024). Аналіз асортименту дезінфікуючих засобів. Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, Суми, 269.
 - Пат. 153387 України, МПК А61L9/00 А61L2/00. Спосіб дезінфекції птахівничих приміщень для вирощування бройлерів / О.І. Касяненко, Т.І. Фотіна, С.М. Касяненко, О.М. Нестеренко. Заявник та

патентовласник Сумський національний аграрний університет. – u202204455; заявл. 28.11.2022; опубл. 28.06.2023, Бюл. № 29.

- Нестеренко О. М., Касяненко, О. І., (2024). Система ветеринарно-санітарних заходів при вирощуванні бройлерів. Науково-практичні рекомендації. Суми, 27 с. (Затверджені на засіданні вченої ради Сумського національного аграрного університету (протокол № 9 від 25 листопада 2024 р.)

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

Пат. 153387 України, МПК А61L9/00 А61L2/00. Спосіб дезінфекції птахівничих приміщень для вирощування бройлерів / О.І. Касяненко, Т.І. Фотіна, С.М. Касяненко, О.М. Нестеренко. Заявник та патентовласник Сумський національний аграрний університет. – u202204455; заявл. 28.11.2022; опубл. 28.06.2023, Бюл. № 29.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001254

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Касяненко Оксана Іванівна
2. Oksana I. Kasjanenko

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8453-1957

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горюк Юлія Вікторівна
2. Yulia V. Horyuk

Кваліфікація: д. вет. н., доц., 16.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7162-8992

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Подільський державний університет"

Код за ЄДРПОУ: 22769675

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 12, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32316, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кухтин Микола Дмитрович

2. Микола Д. Кухтин

Кваліфікація: д.вет.н., с.н.с., 16.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0195-0767

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Код за ЄДРПОУ: 05408102

Місцезнаходження: вул. Руська, буд. 56, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долбаносова Римма Валентинівна

2. Rimma V. Dolbanosova

Кваліфікація: к. вет. н., доцент, 16.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нагорна Людмила Володимирівна

2. Lyudmila V. Nagorna

Кваліфікація: д. вет. н., професор, 16.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8307-183X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 04718013

Місцезнаходження: вул. Герасима Кондратьєва, буд. 160, Суми, Сумський р-н., 40021, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Петров Роман Вікторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Петров Роман Вікторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Веретейченко Ірина Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна